

Yura

'Nella!' roep ik zo hard ik kan, 'Nella, kom terug!'

Nella stopt met kauwen en kijkt boos mijn kant op.

Ik moet lachen om de gekke bek die ze naar me trekt.

De andere geiten lijken zich te schamen voor het gedrag van Nella. Maar ze hoeven zich niet te schamen, Nella is gewoon een beetje eigenwijs. Mijn moeder zegt ook wel eens dat ik een beetje eigenwijs ben, maar ze lacht er altijd bij.

Aan de lucht boven de bergen zie ik dat het tijd is om naar huis te gaan, over een half uurtje is het donker. Ik laat Nella voor wat ze is en roep de andere geiten bij elkaar.

We gaan op weg, beneden zie ik ons dorp, zelfs ons huis kan ik zien.

Ik weet dat mijn moeder op me wacht.

Ik hou erg veel van mijn moeder.

Ze zorgt heel goed voor mij en mijn zusje Yana. Ze is er trots op dat ik de beste geitenherder van het dorp ben. Ik ben tien jaar en bijna iedere dag op pad met onze eigen geit en met die van verschillende mensen uit het dorp. Wanneer ik 's avonds de geiten naar de mensen terugbreng krijg ik altijd wat geld of eten mee voor thuis. Het geld en eten geef ik altijd aan moeder. Het eten gaat in de keukenkast en het geld in de blikken doos onder het bed van vader en moeder. In die doos zit ook het geld dat moeder krijgt van de fabriek. Het geld wat we samen verdienen is genoeg om van te leven.

Mijn vader werkt niet. Hij heeft ook in de fabriek gewerkt maar hij is vorig jaar ontslagen. Mijn vader drinkt en soms drinkt hij heel veel.

Vaak is hij niet thuis, hij is dan in het dorp op zoek naar drank.

Ik kijk achterom en zie dat Nella toch is meegegaan.

Even later loop ik ons dorp binnen en veel mensen begroeten me vriendelijk.

'Zo Yura, ben je weer terug, doe je je moeder de groeten? Kom je morgen terug?'

Wanneer ik met onze eigen geit naar huis loop tel ik het geld dat ik heb gekregen, het is best veel vandaag. Van de pastoor kreeg ik een worst en van buurvrouw Olena een zak appels. Moeder zal er blij mee zijn!

Moeder staat in de keuken en is blij me te zien. Ze heeft 'blinsjiki' gemaakt, mijn lievelingseten. Yana noemt het 'portemonnees met vlees'.

Ik snap niet hoe moeder het altijd maar weer voor elkaar krijgt de ronde pannenkoeken zo op te vouwen dat ze vierkant worden. *'Het is niks meer dan een kunstje.'* zegt mijn moeder altijd lachend.

'Is vader er niet?' vraag ik aan moeder en ondertussen kijk ik in de kamer.

'Nee mijn jongen,' zegt ze, *'hij is nog niet thuis geweest.'*

Ik kijk op de klok, de kans dat vader vannacht thuis slaapt is klein.

Over een uurtje zal moeder de deur op slot draaien en daarna gaan we naar bed. Vroeger liet moeder de deur altijd open zodat vader er zelf in kon.

Maar dat kan nu niet meer. Een poosje geleden had mijn moeder een grote blauwe plek onder haar oog en haar lip was kapot.

Ik weet zeker dat het heel veel pijn heeft gedaan want ze heeft de hele dag gehuild. Natuurlijk wilde ik weten wat er was gebeurd. Ze vertelde me dat vader 's nachts was thuisgekomen en tegen de kast in de keuken was gelopen. De kast was omgevallen en door de rommel struikelde mijn moeder en viel ze tegen de tafel.

Ze is bang dat vader nog een keer tegen de kast zal lopen en dat de kast dan bovenop hem valt. Dat wil ze natuurlijk niet.

Ze is de allerbeste en allerliefste moeder.

We gaan aan tafel. De pannenkoeken zijn erg lekker. Nog drie zijn er over en eigenlijk lust ik er nog wel één. *'Zullen we die bewaren voor als je vader thuiskomt?'* vraagt moeder. Natuurlijk, wat dom van mij, ik had even niet meer aan vader gedacht. Na het eten mag Yana een stukje uit de Bijbel lezen. Moeder dankt met ons en ze vraagt of God vannacht ook op vader wil letten.

Als vader niet thuis is mogen we in het grote bed bij moeder slapen. Er is ruimte genoeg, moeder in het midden, Yana en ik links en rechts van haar. Het kwartiertje samen met moeder voordat we gaan slapen is het mooiste moment van de dag.

Om kwart over acht gaan Yana en ik naar het grote bed. Moeder rommelt nog wat in de keuken en even later komt ze ook. *'Slapen jullie nog niet?'* vraagt ze fluisterend, *'Zal ik nog een verhaaltje vertellen?'* Ik kruip dicht tegen moeder aan zodat ik haar kan ruiken. Ze ruikt groen en fris, bijna dezelfde geur als het beekje op de berg waar de geiten uit drinken. Moeder vertelt een prachtig verhaal over een broer en zus die heel veel van elkaar houden. Ze hebben altijd al wel van elkaar gehouden, maar nu nog veel meer omdat de vader en de moeder zijn gestorven.

Natuurlijk hebben ze heel veel verdriet, maar de broer en zus kunnen verder met hun leven omdat ze zoveel van elkaar houden. Ze hebben beloofd dat ze elkaar nooit in de steek zullen laten.

Ik ben er stil van.

Het zal maar gebeuren dat je vader en moeder zomaar dood gaan.

Zomaar, zonder iets te zeggen.

'Moeder?' vraag ik.

'Ja jongen, wat is er?'

'Hoe oud ben je?'

'Ik ben 32 jaar, hoezo?'

'Gelukkig, dan ga je nog lang niet dood.' zeg ik gerustgesteld.

De volgende dag sta ik om halfacht op.

Moeder is al weg naar de fabriek, ze staat altijd om zes uur op en neemt de bus om kwart voor zeven. Op de keukentafel heeft ze brood en thee voor Yana en mij klaargezet. We eten samen en daarna gaat Yana naar school, ze heeft er zin in.

Ze kan heel goed leren, veel beter dan ik, maar ik ben de beste geitenherder van het dorp. Ik haal onze geit uit de schuur en ga op weg. Als ik het dorp uit ben tel ik de geiten. Nella is er ook weer bij en kijkt wat minder sikkeneurig dan gisteren.

Ik snap mijn vader niet.

Waarom stopt hij niet gewoon met drinken? Hij weet toch zelf ook wel dat het vroeger veel fijner was? Vroeger kocht hij wel eens chocola voor moeder, of bloemen. Dat doet hij niet meer. Logisch, als je zoveel drinkt is er geen geld meer voor chocola en bloemen. Ik heb pas in de winkel van Ivan stiekem gekeken wat zo'n fles kost. Voor hetzelfde geld kun je tien broden kopen!

Moeder wil de flessen van vader niet in huis hebben.

'Jouw drank blijft uit de buurt van de kinderen,' heeft ze eens tegen mijn vader gezegd, *'ik wil die rommel niet in huis hebben.'*

Ik vond dat best wel knap van mijn moeder want eigenlijk is mijn vader de baas in huis. Mijn moeder is gewoon de allerbeste moeder.

's Middags ga ik op tijd naar huis, er zit regen in de lucht.

Ik vind het niet erg om nat te worden maar de geiten houden er niet van.

Als ik thuis kom zie ik de keukendeur openstaan.

Moeder kan nog niet terug zijn, daar is het nog te vroeg voor.

En als het goed is zit Yana nog op school.

Vader misschien? Wanneer ik bij de deur ben hoor ik stemmen, van vader en moeder. Moeder huilt en zegt: *'Hoe moet het dan met de kinderen als ik er niet meer ben, waarom doe je niks aan je drankprobleem, waarom zoek je geen werk?'*

Vader zegt dat het leven geen zin meer heeft. *'Geen zin, geen zin?'* zegt moeder, *'Hoe kun je zoiets zeggen, Yura en Yana zijn er ook nog!'*

Vader wil nog wat zeggen maar op dat moment stap ik de keuken binnen.

Moeder schrikt en droogt snel haar tranen, ze staat op en kust me op mijn wang.

Vader zegt niets, hij trekt zijn jas aan en zonder iets te zeggen gaat hij weg.

Het is zomer geworden en vandaag ben ik weer op pad met de geiten.

Dit keer zonder Nella, ze had geen zin om mee te gaan. Misschien heeft ze wel hetzelfde probleem als mijn moeder. Er is iets met mijn moeder maar ik weet niet wat. Ze blijft steeds vaker in bed liggen en ze gaat niet meer naar de fabriek.

Ik vraag haar heel vaak wat er is maar ze zegt dan altijd dat ze een beetje moe is en dat het wel weer overgaat. Ik geloof daar niks van omdat er in de keukenkast twee grote potten met tabletten staan die ze van de dokter heeft gekregen.

Mijn vader kan ik niet vragen wat er met moeder is, hij is al weken niet thuis geweest.

Waar hij is weet ik ook niet. Moeder, Yana en ik leven nu van het geld dat ik met de geiten verdien. De mensen in het dorp weten allemaal dat er iets met mijn moeder is en dat ze niet meer werkt. Daarom krijg ik bijna altijd extra geld en eten mee voor thuis. Pas was ik in de winkel van Ivan om brood te kopen en er waren twee vrouwen die over mijn moeder spraken. *'Zo jong nog.'* zei de ene. *'Ach, wat moet er van die kinderen terechtkomen?'* zei de andere. Ik begreep er niks van.

'Yura, Yura, je moet naar huis komen!' hoor ik plotseling iemand roepen.

Ik kijk om en zie dat Yana komt aanrennen. Haar jurk is helemaal vies en er komt bloed uit haar knie. Ik vraag geschrokken hoe dat komt. *'Ik ben gevallen,'* hijgt ze, *'maar dat is niet erg, je moet naar huis komen, er is iets ergs met moeder.'*

Ik ren zo hard ik kan naar huis, de geiten moeten zelf maar zien hoe ze thuiskomen.

Ik storm de keuken binnen en schrik van alle rommel. Er liggen kapotte borden op de grond en ook de tafel is helemaal kapot. Er ligt overal glas, maar waar is mijn moeder?

Ik ren naar de slaapkamer en ook daar is alles kapot.

Er zit een groot gat in de matras van het grote bed en de deuren van de kledingkast liggen op de grond. Maar waar is mijn moeder?

'Moeder!!' schreeuw ik zo hard als ik kan.

'Kalm maar mijn jongen, ik ben hier.' zegt mijn moeder met een rustige stem.

Ik draai me om en zie mijn moeder in de deuropening staan. Ze houdt een doek tegen haar gezicht. Met één sprong ben ik bij haar en ik omhels haar zo hard ik kan. Mijn moeder schreeuwt het uit en geschrokken laat ik haar los.

'Geeft niet Yura,' zegt ze, *'ik heb een beetje pijn.'*

Yana komt nu ook binnen en laat zich huilend op een keukenstoel zakken. Moeder schrikt van Yana's kapotte knie en gaat in de rommel op zoek naar een pleister. Ze kan geen pleister vinden en met een diepe zucht valt ze op de grond. Ik probeer haar wakker te maken maar dat lukt niet.

'Blijf hier,' zeg ik tegen Yana, *'ik haal de dokter op.'*

De dokter woont niet ver bij ons vandaan en gelukkig is hij thuis.

Samen rennen we terug naar moeder die nog steeds op de grond ligt.

De dokter pakt de pols van mijn moeder en denkt diep na.

'Is ze dood?' vraag ik aan de dokter. De dokter zegt niks.

Natuurlijk is ze dood, ik zie nu pas al het bloed op haar gezicht. Haar linkeroog is helemaal dik en ook uit haar oor komt bloed. Natuurlijk is ze dood. *'Is ze dood?!'* schreeuw ik. De dokter staat op en zegt dat Yana en ik even in de slaapkamer moeten gaan zitten. Maar ik wil helemaal niet in de slaapkamer zitten, ik wil bij mijn moeder zitten en ik wil weten of ze dood is. De dokter pakt ons bij de arm en zet ons in de slaapkamer. *'Jullie blijven hier,'* zegt hij streng, *'ik ben zo weer terug.'*

Mijn moeder is dood, ik weet het zeker. Mijn moeder is dood en de dokter durft het ons niet te vertellen. Tussen alle rommel in de slaapkamer zie ik de blikken doos liggen. Er zit geen deksel meer op en er zit ook geen geld meer in. Zou er ingebroken zijn? Zou de inbreker mijn moeder hebben geslagen? Ik vraag Yana of zij iets weet.

'Ja,' zegt Yana, *'vader heeft het gedaan.'*

'Je bent gek,' zeg ik tegen Yana, *'je bent echt gek.'*

Maar Yana is helemaal niet gek. *'Ik kwam uit school en kon op straat al horen dat vader thuis was. Hij schreeuwde heel hard tegen moeder, hij moest geld hebben. Toen was er heel veel lawaai en toen ik binnenkwam rende vader weg.'*

De deur gaat open en de dokter zegt: *'Jullie kunnen nu wel komen.'*

Moeder ligt nog steeds op dezelfde plek op de grond, haar jas ligt opgerold onder haar hoofd. *'Zijn jullie geschrokken?'* glimlacht ze, *'Sorry hoor, ik viel zomaar in slaap.'* Gelukkig, mijn moeder leeft! Eigenlijk zou ik willen springen en dansen.

Maar dat kan natuurlijk niet waar de dokter bij is en door alle rommel op de grond zou het ook niet lukken. Samen met de dokter ruim ik de slaapkamer op. De matras leggen we op de grond met het gat naar beneden. We maken samen een mooi nieuw en schoon bed voor moeder. De dokter vraagt of ik de buurvrouw wil ophalen. De buurvrouw en de dokter dragen moeder naar bed, ik vraag of ze iets wil eten en Yana brengt haar thee. *'Jullie zorgen veel te goed voor mij.'* zegt moeder met een lach. Even later komt de buurman om planken voor het kapotte keukenraam te timmeren.

De dokter wil de politie bellen maar moeder vindt dat niet goed. *'Ik had direct moeten zeggen waar het geld lag.'* zegt ze. De dokter haalt zijn schouders op en zegt dat hij morgenvroeg nog even terug zal komen.

De volgende dag gaat het al wat beter met moeder. Ze maakt alweer grapjes en mag van de dokter een half uurtje uit bed. Mijn moeder is niet dood, ze leeft!

Weken gaan voorbij. Het gaat best wel goed met mijn moeder maar toch ook een beetje niet. Ze ligt bijna de hele dag in bed omdat ze zo moe is. Ze heeft verteld dat ze niet meer naar de fabriek kan omdat de lucht van de fabriek haar ziek maakt. Ze heeft ook verteld dat er meer mensen zijn die ziek zijn geworden van de lucht van de fabriek. Sommige mensen zijn beter geworden, andere mensen zijn nog steeds ziek. Moeder heeft ook gezegd dat de fabriek gevaarlijke dingen maakt. De lucht van die dingen maakt mensen ziek, sommige mensen zijn zo ziek dat ze nooit meer beter kunnen worden. Ik vind het maar een rare fabriek.

Ik mis de geiten best wel.

Maar ik moet voor mijn moeder zorgen, ik moet zorgen dat ze weer pannenkoeken met vlees gaat bakken. Gelukkig hoef ik niet alleen voor mijn moeder te zorgen. De buurvrouw brengt iedere dag eten. Maar haar pannenkoeken zijn niet zo lekker als die van mijn moeder. Vierkant smaakt veel lekkerder dan opgerold. Ook doet de buurvrouw de was voor ons, maar de lakens ruiken raar, heel anders dan wanneer mijn moeder het doet.

Het heeft gesneeuwd.

Moeder maakt zich zorgen om vader en vraagt zich af waar hij is, misschien heeft hij het wel koud. Ik denk niet meer aan mijn vader sinds hij mijn moeder heeft geslagen. Eigenlijk is hij mijn vader niet meer. Ik heb een brief voor hem geschreven en daarin staat dat ik hem niet meer wil hebben. Een vader die mijn moeder slaat hoef ik niet en die wil ik niet. Ik heb de brief verstopt in het geitenhok en als mijn vader nog eens terugkomt zal ik hem die brief geven. Maar dat hoeft mijn moeder niet te weten.

We mogen deze avond bij moeder in het grote bed. Ik hoop dat ze weer een spannend verhaal heeft bedacht. Jammer, moeder zegt dat ze deze avond geen verhaal zal vertellen. Wel vraagt ze of we samen zullen bidden.

'Lieve Heer in de hemel,' zegt ze, *'we willen U iets vragen.'*

Moeder bidt heel lang en ze vraagt wel erg veel. Ze vraagt wel drie keer of God voor Yana en mij wil zorgen.

Ze vraagt ook of God vader wil helpen, dat hij weer gezond mag worden en aan het werk kan gaan. Aan het eind van het gebed vraagt ze iets voor zichzelf, maar dat snap ik niet helemaal. Ze vraagt om meer tijd en ze zegt dat ze nog niet klaar is. *'Amen.'* zegt ze, *'Amen.'* zeggen ook Yana en ik.

Even later hoor ik dat moeder slaapt, ze ademt heel rustig.

Ook Yana slaapt en even later val ik ook in slaap.

Ik schrik wakker van het oorverdovende gekrijs van Yana.

In het maanlicht zie ik iemand in de hoek van de slaapkamer staan, ik kan niet zien wie het is. Moeder ligt stil naast me en wanneer ik over haar heen kijk zie ik Yana die maar blijft gillen. Maar tussen mij en Yana is meer dan alleen moeder, ik zie ook het handvat van het broodmes uit de keuken. Ik vraag me af wat dat mes hier doet. Het is een man die in de hoek van de kamer staat, hij schreeuwt mijn moeders naam. Maar mijn moeder reageert nergens op, ze is in een diepe slaap. Ik wil tegen Jana en de man zeggen dat ze moeten stoppen met schreeuwen, stel je voor dat moeder wakker wordt. Maar dan dreunen er drie woorden door mijn hoofd; moeder, mes en vader. Daarna gaat alles heel snel. De burens komen binnen en even later zijn er ook politieagenten. Mijn vader krijgt handboeien om en daarna gooien ze hem in een politieauto. De dokter komt en pakt mijn moeder weer bij haar pols. Dit keer hoeft hij niet lang na te denken, hij schudt zijn hoofd en gaat weg. Even later komt er een ambulance, vreemde mannen leggen mijn moeder voorzichtig op een brancard en nemen haar mee.

De buurvrouw heeft Yana meegenomen en ik heb me verstopt in het hok bij de geit. Ik zie de buurvrouw en buurman zoeken en ze roepen mijn naam. Even later zit ik bij de burens aan tafel. De politiemannen zijn weggegaan, één politieman heeft met mij gepraat en gevraagd wat ik heb gezien. Ik heb niks gezien, ik heb alleen Yana horen schreeuwen en toen ik wakker werd zag ik het mes. De politieman heeft me verteld dat Yana het wel heeft gezien. Ze werd wakker van het lawaai in de keuken en zag toen dat vader binnenkwam met het mes in zijn hand. Hij was heel erg dronken. *'Geef me geld.'* had hij tegen moeder gezegd. Maar moeder zei niks omdat ze sliep. Toen had vader het mes in moeder gestoken. De politieman denkt dat moeder er niet veel van gemerkt heeft. Maar ze is wel dood, de politieman zei dat hij het heel erg vond.

Mijn moeder is niet dood, ik weet het zeker. Mijn moeder is niet dood, ze zou zo iets nooit doen, ze zou ons nooit in de steek laten. De buurvrouw heeft gezegd dat de ambulance mijn moeder naar het ziekenhuis in Mukachevo heeft gebracht. Ik ben niet gek, dode mensen gaan naar het kerkhof, niet naar het ziekenhuis.

Yana ligt op de bank, ze slaapt heel diep. De dokter heeft haar een tablet gegeven en toen ging ze slapen. Ik mocht ook wel een tablet maar ik had er geen zin in.

De buurvrouw heeft voor mij een matras op de grond gelegd naast de bank van Yana. Maar ik ga niet slapen, ik wacht tot de burens boven zijn en daarna wacht ik nog een poosje. Wanneer alles stil is ga ik naar buiten.

Ons huis ziet er griezelig uit, het is helemaal donker.

Ik kan me niet voorstellen dat moeder daar niet meer is. Maar ik ben hier en als moeder thuis zou zijn zou ze me direct roepen. Ze zou het nooit goedvinden dat ik midden in de nacht buiten zou staan.

Ik ga op weg naar Mukachevo.

Vroeger ben ik er eens geweest met mijn vader. We hebben toen een radio gekocht, vader was er heel trots op. Toen was alles nog goed. Maar vader zal nu wel in de gevangenis zitten omdat hij mijn moeder pijn heeft gedaan.

Eigenlijk is het zijn eigen schuld dat hij in de gevangenis zit.

Het is lastig lopen door de sneeuw, daarom ga ik op de grote weg lopen. Ik loop al heel lang en er lijkt geen einde aan te komen. Er stopt een auto en een vriendelijke meneer vraagt waarom ik zo laat op straat loop. *'Mijn vader heeft autopech.'*

Ik schrik van mijn eigen leugen. *'Waar moet je heen?'* vraagt de man weer. Ik zeg dat ik naar Mukachevo moet omdat mijn moeder daar is. Gelukkig spreek ik deze keer wel de waarheid. *'Poeh,'* zegt de man, *'dat is nog een heel eind, stap maar in, ik breng je wel.'*

Een half uur later zijn we in Mukachevo. Ik vraag of de meneer mij bij het station wil afzetten en bedank hem. Aan een aardige mevrouw vraag ik waar het ziekenhuis is en na tien minuten lopen ben ik er. Eindelijk, eindelijk kan ik mijn moeder weer zien.

Ik raak in paniek, niemand weet waar mijn moeder is.

Wel vraagt iedereen of ik alleen ben en waar ik vandaan kom.

Ik ren door de gangen en kijk in kamers en slaapzalen, maar mijn moeder is nergens. Een aardige zuster van het ziekenhuis neemt me mee naar een kantoortje en geeft me een glas water. Ze weet dat er iets heel ergs met mijn moeder is gebeurd. *'Maar,'* zegt ze, *'je moeder is nu bij God, ik weet zeker dat alles goed met haar is.'* Even later komt een politieman die me naar de buurvrouw brengt.

Vandaag gaan we moeder begraven.

De ambulance van het ziekenhuis zal haar eerst naar huis brengen zodat de mensen die dat willen haar kunnen zien. Eigenlijk heb je daar niks aan, ze is dood.

Je kunt haar wel wat vragen maar ze zal niks zeggen. Verhalen zal ze niet meer vertellen en pannenkoeken met vlees zal ze niet meer bakken.

Even later stopt de ambulance bij ons huis.

Er komt geen brancard uit maar een houten kist en er zit een deksel op die kist.

Twee mannen dragen de kist naar binnen.

De buurvrouw komt even later naar buiten en vraagt of ik wil komen.

Nee, eigenlijk wil ik niet komen, ik ben bang voor de kist die de mannen hebben gebracht. Maar ik weet ook dat moeder in die kist ligt.

Ik ga naar binnen, voor het eerst na die verschrikkelijke nacht.

Het is donker binnen, alle gordijnen zijn dicht.

Het grote bed is weg en in plaats daarvan staan er twee tafels.

Op die tafels staat de kist die de mannen van het ziekenhuis hebben gebracht.

In de slaapkamer staan mooie bloemen en er branden kaarsen.

In de kist ligt moeder, mijn allerliefste moeder.

Ik heb een keukenstoel gepakt en zit naast de kist, naast mijn moeder.

De buurvrouw vond dat geen goed idee, maar ik doe het toch.

Er komen heel veel mensen op bezoek die allemaal mijn moeder willen zien.

Ze zeggen allemaal mooie dingen over mijn moeder.

Ik weet niet hoe ik me voel, ik heb geen verdriet en blij ben ik ook niet.

Wel weet ik dat mijn moeder vlakbij me is...

Ik woon nu al drie jaar in het internaat en ik mis mijn moeder nog steeds heel erg. Iedere dag denk ik aan haar, ik kan haar niet vergeten.

In gedachten ga ik heel vaak terug naar de dag van de begrafenis.

Ik weet nog dat ik heel hard heb geschreeuwd toen mannen de deksel op de kist deden en dat ik hen heb gestompt en geslagen.

Ook weet ik nog dat de kist op de kar van de burens stond.

Het paard van Ivan van de winkel stond voor de kar.

Van alles wat daarna is gebeurd weet ik niks meer.

Mijn herinneringen beginnen weer toen mensen mij naar het internaat in Perechyn hebben gebracht. Yana zat toen al in een kindertehuis in de buurt van Mukachevo.

Met Yana heb ik af en toe contact, soms mag ik haar opzoeken in het kindertehuis en een halve dag bij haar blijven. Ook Yana heeft verdriet, net als ik.

Maar het helpt als we samen praten over vroeger toen alles goed was, toen we samen waren met moeder, onze lieve moeder.

Van onze directeur heb ik gehoord dat Yana over twee jaar ook in het internaat gaat wonen, dan zijn we weer samen. Natuurlijk vind ik dat fijn, maar het zal nooit meer zo worden als vroeger.

De buurvrouw heeft me één keer opgezocht.

Ze heeft me toen verteld dat bij mijn moeder, een jaar voordat ze overleed, kanker was ontdekt. Dat was ook de reden waarom mijn vader was gaan drinken.

Niet zolang geleden kreeg ik een brief.

In die brief stond dat mijn vader in de gevangenis was gestorven aan tuberculose.

Ik vind het erg dat hij dood is, maar eigenlijk is het zijn eigen schuld.

De mensen in het internaat zorgen goed voor me, met juf Larisa kan ik heel goed praten. Soms mag ik bij haar thuis komen, dan praten we over de dingen van vroeger, over ons huis, de geiten en natuurlijk mijn moeder, mijn lieve moeder.

Er wonen driehonderd kinderen in het internaat, veel van hen hebben verdriet, net als ik. Ook zij hebben geen vader en moeder meer, net als ik...

Ik kan niet zeggen hoe verschrikkelijk ik mijn moeder mis.

Als ik aan haar denk huil ik.

Ik denk altijd aan haar.

Yura en Yana zijn in 2007 geadopteerd door een Amerikaanse familie en wonen op dit moment in Pennsylvania (USA). Yana volgt een universitaire opleiding en Yura is werkzaam in een restaurant. Ze maken het beiden goed.